

Onderwijs- en examenregeling

Schooljaar 2022-2023 – Algemene bepalingen

Instemming HR: 8 maart 2022
Vaststelling CvB: 7 februari 2022

Leeswijzer

Deze Onderwijs- en examenregeling (OER) is de regeling als bedoeld in artikel 7.13 van de WHW, en geldt voor de bacheloropleidingen van HAS Hogeschool, voor het studiejaar 2022-2023. Deze OER bevat adequate informatie over de bacheloropleidingen en de rechten en verplichtingen van studenten in verband met de opleiding. De OER maakt deel uit van het Studentenstatuut 2022-2023. In het Studentenstatuut zijn naast de OER ook bepalingen opgenomen die de rechtspositie en rechtsbescherming van de student regelen.

Indeling

De OER bestaat uit een deel met algemene bepalingen die voor alle bacheloropleidingen gelden, en een opleiding-specifiek deel met bijlagen voor de opleidingen: Applied Geo-Information Science (AGIS), Bedrijfskunde en Agribusiness (BA), Dier- en Veehouderij (DV), Food Innovation (FI), International Food and Agribusiness (IFA), Milieukunde (MK), Management van de Leefomgeving (ML), Toegepaste Biologie (TB), Tuinbouw en Akkerbouw (TA) / Horticulture and Business Management (HBM) en Voedingsmiddelentechnologie (VM).

Indeling en artikelnummering

De artikelen en bepalingen zijn voorzien van een driedelige nummering. Hoofdthema's zijn ondergebracht bij titels. De titels van de algemene bepalingen en de opleiding-specifieke bijlagen hebben een oplopende nummering. Binnen de titels zijn de bepalingen in artikelen geplaatst met – eveneens – oplopende nummering, en eventuele onderverdeling in leden.

Geadresseerde

Waar in deze regeling de term “hij/hem” wordt gebruikt, wordt ook zij/haar en hen/hun bedoeld.

Waar zijn de regelingen te vinden

Deze regeling en de daarbij behorende regelingen en bijlagen zijn te vinden op de website, www.hashogeschool.nl, en het intranet van HAS Hogeschool.

Inhoudsopgave

Titel 1 - Algemene Bepalingen	4
Titel 2 - Toelating en doorstroom	7
Titel 3 - Onderwijs	7
Titel 4 - Toetsen en tentamens	8
Titel 5 - Beoordeling en vaststelling resultaten.....	10
Titel 6 - Examens	11
Titel 7 - Studievoortgang en studiebegeleiding.....	12
Titel 8 - Bindend Studieadvies.....	12
Titel 9 - Onregelmatigheden en fraude.....	14
Titel 10 - Slotbepalingen	15

Titel 1 - Algemene Bepalingen

Artikel 1.1.1 Begrippen en definities

Afdeling Onderwijs, Onderzoek & Kwaliteit

De afdeling die ondersteuning en diensten levert aan studenten en docenten over diverse onderwijs- en onderzoeksangelegenheden.

Aspirant student

Degene die als student wenst te worden ingeschreven bij HAS Hogeschool.

Bacheloropleiding

De opleiding die als zodanig is ingeschreven bij het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho).

Beoordelingseenheid

Een afzonderlijk beoordeeld onderdeel van een cursus.

Bodemcijfer

Resultaat van een toets dat minimaal behaald dient te worden om het tentamen waarvan de toets onderdeel uitmaakt met goed gevolg af te leggen.

Clusterdirectie

De door het College van Bestuur aangestelde directeurs die leiding geven aan een cluster van opleidingen of stafdiensten.

Coach

Een docent die een student of een groep studenten persoonlijk begeleidt tijdens de opleiding en daarbij zicht houdt en feedback en feedforward geeft op hun persoonlijke ontwikkeling.

College van Bestuur

Het orgaan dat is belast met het bestuur van HAS Hogeschool zoals omschreven in de wet en de artikelen 8 en 9 van de Statuten van de Stichting HAS Den Bosch (instellingsbestuur).

College van Beroep voor de Examens (CBE)

Het onafhankelijke beroepsorgaan dat bevoegd is kennis te nemen van, en te oordelen over beroep, dat is ingesteld tegen de beslissingen van de examencommissies en examinatoren, als bedoeld in artikel 7.60 van de wet.

Cursus

Een cursus is een onderwijseenheid volgens art 7.13 van de wet. De omvang van een cursus wordt uitgedrukt als een geheel aantal studiepunten en wordt afgesloten met een tentamen dat kan bestaan uit één of meerdere toetsen.

Cursuscoördinator

Een examinator van de opleiding die een cursus beheert.

European Credits (EC)

Een op Europees niveau gemaakte afspraak voor de bepaling van studielast en studiepunten. Één EC komt overeen met 28 uur studielast.

EVC-rapport

Een Erkenning van eerder Verworven Competenties van de student.

Examen

Het propedeutisch en bachelorexamen van de opleidingen. Het examen is behaald nadat alle cursussen uit het studieprogramma met een voldoende resultaat zijn afgesloten.

Examencommissie

De commissie die, overeenkomstig artikel 7.12 van de wet, in een opleiding belast is met de taken en bevoegdheden die in de wet en in de interne regelingen van de HAS aan de examencommissie worden toegekend.

Examenprogramma

De opsomming van de cursussen, die studenten met een bepaalde vooropleiding dienen te volgen om de opleiding te voltooien, alsmede de volgorde waarin cursussen gevolgd dienen te worden en de ingangseisen die aan cursussen zijn gesteld.

Extraneus

Student die wel examens aflegt maar geen onderwijs geniet.

Examinator

Degene die door de examencommissie belast is met het afnemen en beoordelen van tentamens en toetsen, in de zin van artikel 7.12c van de wet.

Getuigschrift

Het bewijsstuk dat uitgereikt wordt wanneer de student het propedeutisch of bachelor examen met goed gevolg heeft afgelegd.

Hogeschoolraad

Hogeschoolbrede medezeggenschapsraad zoals bedoeld in artikel 10.17 van de wet

Opleidingsdeel

Bijlagen van de Onderwijs- en Examenregeling met opleidingsspecifieke regels.

Opleidingscommissie

De commissie die voor een opleiding of een groep van opleidingen is belast met de taken en bevoegdheden met betrekking tot de onderwijs- en examenregeling zoals omschreven in artikel 10.3c van de wet.

Postpropedeutische fase

De periode van de studie na de propedeuse, in de wet de postpropedeutische fase genoemd.

Student

Degene die zich ingeschreven heeft en toegelaten is tot het volgen van onderwijs en het afleggen van de tentamens en het examen voor één of meer opleidingen bij HAS Hogeschool.

Studentenstatuut

De regeling die als zodanig door het College van Bestuur is vastgesteld en bekendgemaakt en die onder meer de rechten en plichten van de studenten die zijn ingeschreven bij de hogeschool omvat.

Studieadvies

Advies aan de student over de voortzetting van de opleiding binnen of buiten de bachelor opleiding.

Studieadviseur

De persoon binnen een opleiding die is aangesteld om studenten te informeren over en te adviseren omtrent hun studie.

Studielast

De studielast van elke opleiding en elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in studiepunten met de eenheid EC. De studielast voor een studiejaar bedraagt 60 EC en staat gelijk aan 1680 studiebelastingsuren.

Supplement

Bijlage bij het bachelor getuigschrift dat ten doel heeft afgestudeerden en derden (potentiële werkgevers) inzicht te bieden in de kennis en vaardigheden die zijn verworven tijdens de opleiding en in de aard van de opleiding en de instelling.

Tentamen

Afsluitende toetsing van een cursus.

Toets

Onderdeel van een tentamen.

Wet

De Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Artikel 1.1.2 Aard en strekking regeling

1. Deze OER is van toepassing op de bacheloropleidingen van HAS Hogeschool. De regeling is derhalve van toepassing op alle studenten die staan ingeschreven bij de opleiding en op de personen die verzoeken om toegelaten te worden tot de opleiding. Voor extranei gelden alleen de bepalingen die betrekking hebben op de rechten die in de WHW aan hen zijn toegekend en de verplichtingen die daaruit volgen. Deze zijn uitgewerkt in het Studentenstatuut.
2. De regeling is niet van toepassing op het contractonderwijs.
3. De bepalingen van deze OER gelden voor het studiejaar 2022-2023. De regeling treedt in werking op 1 september 2022.
4. Indien op 1 september 2023 de OER 2023-2024 niet is vastgesteld, dan gelden de regels van deze OER bij wijze van overgangsrecht, tot het moment dat de OER 2023-2024 in werking treedt.
5. Voor de vaststelling van toets- en tentamenresultaten behorend bij het onderwijs dat gegeven is in voorgaande studiejaar, geldt de OER van het desbetreffende studiejaar.

Artikel 1.1.3 Vaststelling

De OER wordt jaarlijks vóór de aanvang van het studiejaar vastgesteld, conform de WHW, de Regeling Hogeschoolraad en de Regeling Opleidingscommissie. Voor de opleiding-specifieke bepalingen heeft de opleidingscommissie instemmingsrecht. De opleidingscommissie zendt een afschrift van deze instemming aan de hogeschoolraad.

Titel 2 - Toelating en doorstroom

Artikel 1.2.1 Vereisten vooropleiding

1. Voor inschrijving voor de opleidingen aan HAS Hogeschool gelden de artikelen 7.24, 7.25 en 7.28 van de wet. Nadere vooropleidingseisen als bedoeld in artikel 7.25 en 7.28 van de wet zijn opgenomen in het opleidingsdeel.
2. Het College van Bestuur kan besluiten voor bepaalde opleidingen om studenten die zich na 1 mei hebben aangemeld alsnog onder voorwaarden toe te laten tot die opleiding, in aanvulling op artikelen 7.31a en 7.31b van de wet.
3. Degene die niet voldoet aan de in lid 1 genoemde nadere vooropleidingseisen (deficiëntie), kan toch worden ingeschreven indien blijkt een onderzoek wordt voldaan aan inhoudelijk gelijkwaardige eisen. Aan de gestelde eisen moet zijn voldaan voor de aanvang van de opleiding. De opleiding is verplicht het in dit lid bedoelde onderzoek en het resultaat daarvan te archiveren, conform de regels van de Archiefwet en privacywetgeving.
4. Elke opleiding is verplicht in de toelatingsprocedure bij elke aspirant-student een door de opleiding samengestelde schriftelijke studiekeuzecheck uit te voeren.
5. Van de toelatingsprocedure kunnen de volgende studiekeuzeactiviteiten in de zin van art. 7.31b van de wet deel uitmaken: het indienen van een motiveringsbrief, het voeren van een toelatingsgesprek (intake), deelname aan een oriëntatiedag of proefstudeerdag met betrekking tot identiteit, beroepsgeschiktheid en persoonlijke omstandigheden.

Artikel 1.2.2 Toelatingsonderzoek en buitenlandse diploma's

1. Personen van 21 jaar of ouder die niet voldoen aan de in artikel 1.2.1 lid 1 genoemde vooropleidingseisen, kunnen overeenkomstig artikel 7.29 van de wet toch worden toegelaten tot een bacheloropleiding indien zij in een toelatingsonderzoek blijken te hebben gegeven van geschiktheid voor het onderwijs binnen de opleiding van hun keuze en van voldoende beheersing van de voertaal van de opleiding voor het met vrucht kunnen volgen van dat onderwijs.
2. Wanneer het toelatingsonderzoek met goed gevolg is afgelegd, wordt daarvan een bewijs afgegeven door of namens het College van Bestuur.
3. De bezitter van een buitenlands diploma dat in eigen land toegang geeft tot een opleiding bij een instelling voor hoger onderwijs, kan op diens verzoek door het College van Bestuur worden toegelaten tot een opleiding bij de HAS, mits wordt voldaan aan de voor de opleiding geldende toelatingseisen, dan wel indien de eisen van de vooropleiding naar het oordeel van het College van Bestuur gelijkwaardig zijn aan de toelatingseisen van de HAS.
4. De eisen waaraan moet worden voldaan ter verkrijging van een bewijs als bedoeld in lid 2, worden per opleiding bepaald en vastgelegd in de opleiding-specifieke bijlage.
5. Het in lid 2 bedoelde bewijs geeft uitsluitend toegang tot de opleiding of opleidingen waarvoor de beschikking is afgegeven.

Artikel 1.2.3 Toelating tot postpropedeutische fase

1. De student wordt toegelaten tot de postpropedeutische fase van de opleiding wanneer voldaan is aan de vereisten van het Bindend Studie Advies (Titel 8 van deze OER).
2. Degene die niet in het bezit is van een getuigschrift als bedoeld in lid 1, kan verzoeken conform artikel 7.30 lid 2 van de wet vrijgesteld te worden van het propedeutisch examen. Daarvoor is vereist dat de betrokkene in het bezit is van een al dan niet in Nederland afgegeven diploma dat inhoudelijk ten minste gelijkwaardig is aan het in het eerste lid bedoelde getuigschrift. Dit is ter beoordeling van de clusterdirecteur. Indien dit diploma in het buitenland is afgegeven, moet de betrokkene bovendien aan de clusterdirecteur bewijzen dat hij de voertaal van de opleiding voldoende beheerst om met vrucht het onderwijs te kunnen volgen.

Titel 3 - Het onderwijs

Artikel 1.3.1 Opleidingsvarianten

1. De opleidingen worden uitsluitend aangeboden in voltijd.
2. In het opleidingsdeel worden de inrichting en structuur van de opleiding(svarianten) vastgelegd.
3. De totale studielast van een bacheloropleiding bedraagt overeenkomstig artikel 7.4 lid 1 van de wet 240 EC.

4. De propedeutische fase van een bacheloropleiding heeft een studielast van 60 EC en is zodanig ingericht dat er sprake is van het verkrijgen van inzicht in de inhoud en eindtermen van de opleiding, mede met het oog op verwijzing en selectie gedurende die fase.
5. De postpropedeutische fase van een bacheloropleiding heeft een studielast van 180 EC.
6. De studielast van de afzonderlijke studieprogramma's van de opleidingen en van de afzonderlijke cursussen wordt, al dan niet met de mogelijkheid van vrijstellingen voor bepaalde categorieën van instromers, vermeld in het opleidingsdeel.

Artikel 1.3.2 Onderwijsjaren 3 en 4

1. Het College van Bestuur wil uitwisselingsmogelijkheden van studenten in de onderwijsjaren 3 en 4 vergroten en stimuleren. Deze jaren bestaan in totaal uit 120 EC. Het programma vormt een combinatie van de onderdelen stage, vrije ruimte, specialisatie en beroepsopdracht/ZO. De individuele samenstelling van de onderwijsjaren 3 en 4 komt tot stand in overleg met de student.
2. Het onderdeel "vrije ruimte" heeft als doel verbreding en/of verdieping van het onderwijsprogramma. Dit onderdeel kan bijvoorbeeld worden aangewend voor verlenging van het onderdeel stage of van het onderdeel specialisatie of door het volgen van een minor naar keuze;
3. De inhoud van onderdeel "specialisatie" is opleidings specifiek en wordt bepaald in de opleiding-specifieke bijlage van de OER;
4. Het onderdeel "beroepsopdracht/ZO" wordt per opleiding bepaald;
5. Het onderdeel "buitenlandervaring" vindt plaats buiten het land van herkomst en bestaat uit een stage, specialisatie bij een bedrijf of minor bij een onderwijsinstelling en kan worden gecombineerd met de onderdelen stage, specialisatie en/of een minor. Met betrekking tot dit onderdeel kunnen in het opleiding-specifieke deel van de OER nadere regels worden gesteld.

Artikel 1.3.3 Onderwijsinrichting

1. Een studiejaar bestaat uit vier blokken dan wel uit twee semesters. Blok 1 tot en met 3 bestaan uit 10 onderwijsweken en blok 4 bestaat uit 11 onderwijsweken. Indien de semesterstructuur wordt aangehouden dan bestaat semester 1 uit 20 onderwijsweken en semester 2 uit 21 onderwijsweken.
2. Het onderwijs wordt gegeven in de vorm van een samenhangend stelsel van cursussen. De studielast van een cursus wordt uitgedrukt in EC.
3. De inhoud van het onderwijs wordt beschreven in het opleidingsdeel. Daarbij kan voor gedetailleerde informatie over een cursus worden verwezen naar een bijlage van de cursusbeschrijving. Bijlagen bij de OER maken daarvan integraal onderdeel uit.

Artikel 1.3.4 Taal

Nadere regeling volgt na van kracht worden wet Taal en Toegankelijkheid.

Titel 4 - Toetsen en tentamens

Artikel 1.4.1 Tentamens

1. Iedere cursus wordt afgesloten met een tentamen. Een tentamen kan uit één toets of meerdere deeltoltsen zijn samengesteld.
2. De informatie over de toetsen die deel uitmaken van de opleiding, wordt opgenomen in het opleidingsdeel, dan wel in de cursusbeschrijvingen. Van elke cursus wordt een cursusbeschrijving opgesteld en beschikbaar gemaakt. Deze bevat onder meer informatie over de wijze waarop de cursus wordt beoordeeld, welke beoordelingseenheden binnen de cursus bestaan, het doel van de toetsing en over de wijze waarop beoordelingseenheden worden getoetst. Tevens is daarin opgenomen hoe de resultaten van de eventuele beoordelingseenheden onderling worden gewogen tot een tentamenresultaat.
3. Elke cursus valt onder verantwoordelijkheid van een clusterdirecteur en wordt beheerd door een door de clusterdirecteur aan te wijzen cursuscoördinator. De cursuscoördinator is een examinator van de opleiding.
4. De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de toetsen en examens.
5. Wanneer er na de start van de cursus afgeweken wordt van de onder lid 2 genoemde punten dan behoeft dat de instemming van de examencommissie.

Artikel 1.4.2 Toets- tentamenmomenten

1. Toetsen en tentamens worden afgelegd op momenten die zodanig gekozen zijn dat de student naar redelijkheid de aangewezen voorbereidingstijd kan benutten.
2. De week waarin de toets valt, wordt aan het begin van de cursus aan de student meegedeeld.
3. Bij het afnemen van toetsen wordt toezicht gehouden door surveillanten, die werken conform het Reglement van Examencommissies.
4. De regels rond schriftelijke en online toetsen zijn vastgelegd in het Reglement van Examencommissies.
5. Indien de leerdoelen en/of eindtermen van een cursus gewijzigd worden of de desbetreffende onderwijsonderdelen niet meer in het examenprogramma zijn opgenomen, heeft de student tot maximaal één jaar na afloop van de cursus in zijn oorspronkelijke vorm, recht op toetsing van de leerdoelen van de cursus in zijn oorspronkelijke vorm.

Artikel 1.4.3 Recht op herkansingen

1. Een student heeft het recht een toets/tentamen in het eerstvolgende blok te herkansen, tenzij dit in het opleidingsdeel, dan wel in de desbetreffende cursusbeschrijving, anders is bepaald.
2. Indien in de loop van blok 2 of 4 een student naast het afronden van het laatste onderdeel van de postpropedeutische fase alle onderdelen van zijn bacheloropleiding behaald heeft op één toets na, dan komt de student in aanmerking voor een extra kans voor dat onderdeel. Dit geldt alleen als het gebruik maken van een reguliere herkansing zou betekenen dat de studie niet voor de eerstvolgende diplomering afgerond kan worden en als aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a) de toets betreft niet de Beroepsopdracht/ZO;
 - b) het betreft maximaal één toets van één tentamen;
 - c) de student heeft gebruik gemaakt van de laatste twee reguliere toetsmogelijkheden;
 - d) er zijn minimaal 2 werkweken beschikbaar voor de voorbereidingen op de extra kans. Deze werkweken gaan in op het moment dat de tentamenresultaten bekend zijn gemaakt, waaruit blijkt dat de betreffende student voldoet aan voorwaarde b en c;
 - e) voor andere dan schriftelijke toetsen/tentamens bepaalt het cursusteam of het afnemen van de herkansing mogelijk is voorafgaand aan de diplomering.
3. Mocht een student niet voldoen aan de voorwaarden uit lid 2, dan is het mogelijk om een verzoek voor een extra kans in te dienen bij de examencommissie;
4. Het resultaat van een met goed gevolg afgelegd tentamen kan éénmaal worden herkanst. Ieder collegejaar kunnen maximaal twee met goed gevolg afgelegde tentamens worden herkanst.
 - a. Indien een tentamen bestaat uit meerdere toetsen, geldt deze herkansingsregeling niet voor het gehele tentamen, maar voor de toetsen afzonderlijk.
 - b. Nadat alle onderdelen van de propedeutische fase met goed gevolg zijn afgerond, kunnen geen tentamens en toetsen worden herkanst die onderdeel uitmaken van de propedeuse.
5. Het hoogste resultaat telt.

Artikel 1.4.4 Voorzieningen voor studenten met beperking of chronische ziekte

1. Aan studenten met een functiebeperking wordt de gelegenheid geboden de toetsen en tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele beperking aangepaste wijze af te leggen, doch op zo'n wijze dat de te toetsen leerdoelen op gelijkwaardige wijze worden geborgd. De student dient daartoe tijdig een schriftelijk, met redenen omkleed verzoek in bij de examencommissie, zo mogelijk voorzien van bewijsstukken (bijvoorbeeld een doktersverklaring). De examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen. Indien gewenst wordt de student in de gelegenheid gesteld om te worden gehoord. Na ontvangst van het verzoek wordt de student duidelijkheid gegeven over de voorzieningen die getroffen kunnen worden.
2. De examencommissie kan de taken en bevoegdheden in lid 1 in de uitvoering mandateren, aan de afdeling Onderwijs, Onderzoek & Kwaliteit, toetsteam Venlo en/of Studie+. De examencommissie blijft eindverantwoordelijk.

Artikel 1.4.5 Vrijstellingen voor toetsen en tentamens

1. Door de examencommissie kan, op schriftelijk verzoek van de student, vrijstelling verleend worden van het afleggen van één of meer toetsen en/of tentamens op grond van:
 - a) een eerder met goed gevolg afgelegde toets en/of tentamen;

- b) buiten het hoger onderwijs opgedane kennis en/of vaardigheden waaruit blijkt dat de kandidaat reeds aan de vereisten van de toets en/of tentamen heeft voldaan.
2. Het bewijs van kennis en/of vaardigheden zoals bedoeld in lid 1 kan geleverd worden door het overleggen van een EVC-rapport en/of door het overleggen van een gewaarmerkt diploma of certificaat van een eerder gevolgde opleiding.
3. Een beslissing over het verzoek tot vrijstelling wordt, rekening houdend met het niveau en de studielast van de cursussen waarvoor de vrijstelling gevraagd wordt, en met inachtneming van het bepaalde in [Titel 10](#), na het indienen van het verzoek door de examencommissie genomen. De examencommissie stelt indien nodig de examinator die de toets/tentamen verzorgt in de gelegenheid een advies uit te brengen over het verzoek.
4. De vrijstelling heeft dezelfde geldigheidsduur als de toets en/of tentamen waarvoor vrijstelling is verleend.

Titel 5 - Beoordeling en vaststelling resultaten

Artikel 1.5.1 Beoordeling toetsen en tentamens

1. Voor elk tentamen is er een toetsmatrix waarin vermeld wordt op welke wijze de onderliggende toetsen beoordeeld worden.
2. Toetsen worden beoordeeld in de vorm van een cijfer uit de reeks 1,0 tot en met 10,0 met gebruik van één decimaal of door middel van de woorden 'voldaan' of 'niet voldaan'.
3. Toetsen van een tentamen moeten worden afgerond met minimaal het cijfer 4,0. In het opleidingsdeel kan voor specifieke toetsen een hoger minimumcijfer worden bepaald.
4. Een tentamenresultaat is een geheel getal van 1 tot en met 10. Als een tentamen bestaat uit meerdere deelttoetsen, berust het tentamenresultaat op weging van alle deelttoetsresultaten, op rekenkundige wijze afgerond naar het dichtstbijzijnde gehele getal.
5. Een toets waarvoor de examencommissie vrijstelling heeft verleend, als bedoeld in artikel [1.4.5 lid 1](#), wordt voor de bepaling van het tentamenresultaat niet meegewogen.
6. Het tentamen is met goed gevolg afgelegd indien daarvoor de cijferbeoordeling het resultaat 6 of hoger is verkregen of een beoordeling door middel van het woord 'voldaan', en de afzonderlijke toetsresultaten binnen de cursus gelijk zijn aan of hoger dan het bodemcijfer genoemd in lid 2.
7. Een toets waarvoor de examencommissie vrijstelling heeft verleend, als bedoeld in artikel [1.4.5 lid 1](#), wordt voor de bepaling van de uitslag van het examen beschouwd als met goed gevolg afgelegd.
8. De vaststelling van het tentamenresultaat vindt plaats nadat alle tot het tentamen behorende deelttoetsen zijn afgelegd. Studiepunten voor een cursus worden toegekend op het moment dat een tentamen met goed gevolg is afgelegd of door compensatie is behaald.

Artikel 1.5.2 Vaststelling en bekendmaking toets- en tentamenresultaten

De examinator stelt de beoordeling van een toets en/of tentamen, als bedoeld in artikel [1.4.2. lid 3](#), vast, en voert deze in het cijferadministratiesysteem binnen 20 werkdagen in, uiterlijk één onderwijsweek na afloop van het blok waarin de toets en/of tentamen is afgelegd. Indien de toets en/of tentamen is afgelegd in week 10, voert de examinator uiterlijk twee onderwijsweken na afloop van het blok waarin de toets en/of het tentamen is afgelegd, de beoordeling in. Voor toetsen/tentamens afgelegd in blok 4 geldt week 11 als uiterste deadline voor het invoeren van resultaten.

Artikel 1.5.3 Inzagerecht

1. Binnen drie onderwijsweken na afloop van het tentamen of de toets leggen de examinatoren die het werk beoordeeld hebben, de opgaven en het gemaakte werk ter inzage voor aan de studenten, op een door de docent duidelijk aan de studenten bekend te maken plaats en moment.
2. Studenten hebben gedurende een periode van twintig onderwijsweken na afloop van het tentamen of de toets het recht om de opgaven en het gemaakte werk in te zien en eventueel om een cijfercorrectie te vragen.
3. In geval een student door overmacht is verhinderd van de gelegenheid tot inzage als bedoeld in lid 1 gebruik te maken, wordt hem een alternatieve gelegenheid geboden, bij voorkeur binnen de in lid 1 genoemde termijn.

Artikel 1.5.4 Bewaartermijnen toetsen en tentamens

1. Gemaakte en gecorrigeerde toetsen en/of tentamens, inclusief beoordeling, dienen door de examinator bewaard te blijven gedurende twintig onderwijsweken na vaststellen van de uitslag van de toets/tentamen. Echter, een representatieve selectie van deze gemaakte en gecorrigeerde toetsen/tentamens dient twee jaar te worden bewaard.
2. Beoordeelde werken van het afstudeerprogramma, inclusief beoordeling, dienen gedurende zeven jaar na vaststellen van de uitslag bewaard te blijven.

Artikel 1.5.5 Geldigheidsduur resultaten

1. De behaalde resultaten van tentamens en toetsen zijn onbeperkt geldig.
2. In afwijking van het eerste lid kan de examencommissie voor een vak waarvan het tentamen eerder is behaald een aanvullend of vervangend tentamen of toets voorschrijven, alvorens de student wordt toegelaten tot het afleggen van het examen, overeenkomstig artikel 7.10 lid 4 van de wet.
3. Voor de geldigheidsduur van een vrijstelling voor een cursus zijn de leden 1 en 2 van overeenkomstige toepassing.
4. De examinator kan in afwijking van lid 4 een langere geldigheidsduur van een toets bepalen. Deze geldigheidsduur dient te worden opgenomen in het opleiding-specifieke deel van de OER of in de studiegids.

Titel 6 - Examens

Artikel 1.6.1 Inrichting van de examens

1. In de opleidingen kunnen de volgende examens worden afgelegd:
 - a. het propedeutisch examen ter afsluiting van de propedeutische fase,
 - b. het bachelor examen.
2. Een student heeft het propedeutisch examen met goed gevolg afgelegd, wanneer in de propedeutische fase 60 EC zijn behaald, al dan niet door middel van in het opleidingsdeel toegestane compensatie.
3. Een student heeft het bachelorexamen met goed gevolg afgelegd, wanneer in totaal 240 EC zijn behaald, al dan niet door middel van in het opleidingsdeel toegestane compensatie.
4. De afstudeerdatum wordt bepaald op de laatste dag van de maand waarin de laatste toets heeft plaatsgevonden.
5. De afstudeerdatum voor het propedeutische examen wordt bepaald op de laatste dag van februari, mei, augustus of november.

Artikel 1.6.2 Getuigschrift

1. Aan de student die aan de opleidingseisen van de bacheloropleiding heeft voldaan en ten aanzien van wie het instellingsbestuur heeft verklaard dat hij heeft voldaan aan de procedurele vereisten voor afgifte van een getuigschrift, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt waarvan het model en bijlagen, met inachtneming van artikel 7.11 van de wet, zijn vastgesteld door het College van Bestuur. In ieder geval worden in het getuigschrift vermeld:
 - a. De naam van de opleiding en de instelling, zoals vermeld in het Croho-register;
 - b. Welke onderwijseenheden het examen omvatte;
 - c. In voorkomende gevallen welke minor is behaald;
 - d. In voorkomende gevallen welke bevoegdheid daaraan is verbonden;
 - e. Welke graad door het College van Bestuur is verleend;
 - f. Op welk tijdstip de opleiding het laatst is geaccrediteerd.
2. Het getuigschrift heeft een cijferlijst als bijlage waarin de gevolgde onderwijseenheden van het examen, de gevolgde minor, de omvang in EC van de onderwijseenheden, en de behaalde beoordeling worden vermeld.
3. Aan het getuigschrift wordt een supplement toegevoegd dat tot doel heeft inzicht te bieden in de aard en inhoud van de afgeronde opleiding, mede met het oog op internationale herkenbaarheid van opleidingen. Het supplement bevat in ieder geval:
 - a. De naam van de opleiding en de instelling die de opleiding verzorgt;
 - b. Een beschrijving van de inhoud van de opleiding, van de hogeschool en van het onderwijssysteem in Nederland;
 - c. De studielast van de opleiding.

4. Het supplement wordt opgesteld in het Engels.

Artikel 1.6.3 Graad en judicium cum laude

1. Aan degene die het bachelorexamen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad Bachelor of Science dan wel de graad Bachelor of Business Administration (naam opleiding) verleend.
2. Aan de behaalde graad wordt het judicium cum laude toegekend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a) Het gewogen gemiddelde van alle afgeronde tentamenresultaten bedraagt een 8,0 of hoger; vrijstellingen en tentamenresultaten als Voldaan worden in dit gemiddelde niet meegewogen;
 - b) De BO of ZO moet zijn beoordeeld met tenminste 8,0;
 - c) Alle tentamenresultaten zijn beoordeeld met tenminste 7,0;
 - d) De studie is afgerond met maximaal één jaar vertraging ten opzichte van de nominale studieduur;
 - e) Maximaal 60 EC is verkregen door vrijstellingen en tentamenresultaten als Voldaan.

Titel 7 - Studievoortgang en studiebegeleiding

Artikel 1.7.1 Studievoortgang

1. De afdeling Onderwijs, Onderzoek & Kwaliteit is verantwoordelijk en draagt zorg voor een zodanige registratie van de studieresultaten, dat aan elke student een overzicht verschafte kan worden van de door hem behaalde studieresultaten.
2. De afdeling Onderwijs, Onderzoek & Kwaliteit draagt zorg voor de beschikbaarheid van de studievoortgangsgegevens en voor de informatievoorziening hierover aan studenten.

Artikel 1.7.2 Studiebegeleiding

1. De clusterdirecteur draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleidingen.
2. De studiebegeleiding vindt plaats op de wijze zoals in het opleidingsdeel is beschreven.
3. Wanneer de student, na overleg met zijn coach, meent dat hij aanzienlijke vertraging heeft opgelopen, wordt met de studieadviseur een aangepast examenprogramma opgesteld, met daarbij de restrictie dat alleen de volgorde van de cursussen aangepast mag worden. De studieadviseur begeleidt de student bij het uitvoeren van het examenprogramma.
4. In het opleidingsdeel kan worden afgeweken van de regeling onder lid 3.

Titel 8 – Bindend Studieadvies

Artikel 1.8.1 Studieadvies propedeuse

1. Aan elke student wordt uiterlijk aan het einde van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de opleiding door de clusterdirecteur namens het College van Bestuur een bindend studieadvies als bedoeld in art. 7.8b uitgebracht over de voortzetting van zijn studie binnen de opleiding. Het College van Bestuur kan aan het bindend studieadvies een afwijzing verbinden, inhoudende dat de student niet meer voor dezelfde opleiding als student of extraneus kan worden ingeschreven.
2. Het advies als bedoeld in lid 1 kan de volgende vormen hebben:
 - a) een positief advies tot voortzetting van de studie;
 - b) een negatief studieadvies;
 - c) een negatief bindend afwijzend studieadvies, als bedoeld in [artikel 1.8.2](#);
 - d) een uitstel van het studieadvies, als bedoeld in [artikel 1.8.4](#); dit wordt slechts dan gegeven wanneer sprake is van bijzondere persoonlijke omstandigheden.
3. Het advies als bedoeld in lid 1 bevat in ieder geval:
 - a) de gronden waarop de afwijzing is gebaseerd;
 - b) de mogelijkheden van beroep voor de student.

4. Voorafgaand aan het studieadvies als bedoeld in lid 1 wordt na afloop van blok 2 een waarschuwing uitgebracht indien minder dan 20 EC is behaald. De waarschuwing is gebaseerd op de studieprestaties in blok 1 en blok 2.

Artikel 1.8.2 Voorwaarden voor bindend afwijzend studieadvies

1. Het negatief studieadvies in de propedeutische fase kan een bindend afwijzend karakter hebben. Tot het uitbrengen van een negatief bindend afwijzend studieadvies wordt uitsluitend overgegaan wanneer de student aan het einde van het eerste jaar minder dan 40 EC heeft behaald.
2. In geval van bijzondere persoonlijke omstandigheden kan van de bepalingen in lid 1 worden afgeweken.
3. Een bindend afwijzend studieadvies in het eerste jaar wordt niet uitgebracht wanneer de student geen schriftelijk voorlopig studieadvies heeft ontvangen en in de situatie dat de student zich vóór 1 februari van het desbetreffende studiejaar heeft uitgeschreven.

Artikel 1.8.3 Gevolgen bindend afwijzend studieadvies

Van de student die op grond van [artikel 1.8.2](#) een bindend afwijzend studieadvies heeft ontvangen, wordt de inschrijving voor de desbetreffende opleiding beëindigd. De student kan niet opnieuw voor die opleiding worden ingeschreven, tenzij:

- a) de clustersdirecteur aan de afwijzing een termijn heeft verbonden en deze termijn verstreken is, of
- b) de betrokkene op een later tijdstip verzoekt om te worden ingeschreven voor de desbetreffende opleiding en daarbij ten genoegen van de clusterdirecteur aannemelijk maakt dat hij alsnog de opleiding met goed gevolg zal kunnen afronden. Het verzoek daartoe wordt schriftelijk gedaan en gericht aan de clusterdirecteur, die het verzoek beoordeelt waarna een intakegesprek met de betrokkenen zal plaatsvinden. Het besluit van de clusterdirecteur wordt aan de (aspirant-)student schriftelijk meegedeeld.

Artikel 1.8.4 Bijzondere persoonlijke omstandigheden

1. De clusterdirecteur neemt, na hierover advies te hebben ingewonnen bij de coach en de studieadviseur, bij het uitbrengen van het studieadvies, de volgende bijzondere persoonlijke omstandigheden van de desbetreffende student in acht:
 - a) langdurige ziekte;
 - b) lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis;
 - c) zwangerschap;
 - d) bijzondere omstandigheden van degene met wie de aanvrager gehuwd of samenwonend is;
 - e) activiteiten in het kader van het bestuur en de organisatie van de instelling, zoals het lidmaatschap van de hogeschoolraad of opleidingscommissie, tenzij voor deze activiteiten studiepunten worden toegekend;
 - f) het lidmaatschap van het bestuur van een studentenvereniging van enige omvang en met volledige rechtsbevoegdheid, dan wel van een vergelijkbare organisatie die activiteiten ontplooit ter behartiging van het algemeen maatschappelijk belang. Een dergelijk lidmaatschap dient voor wat betreft de datum van aanvang, de naam en de aard van vereniging of organisatie bij de opleidingsdirecteur bekend te zijn;
 - g) een zodanige inrichting van de opleiding, dat de student redelijkerwijs niet in staat is geweest aan de studievoortgangsnorm te voldoen;
 - h) andere situaties waarin de student door overmacht niet heeft kunnen deelnemen aan tentamens dan wel het onderwijs dat daaraan ten grondslag ligt, dit ter beoordeling door de opleidingsdirecteur;
 - i) als student onder de regeling topsport valt
2. Wanneer sprake is van een bijzondere omstandigheid als bedoeld in lid 1, kan het voornemen tot het uitbrengen van een bindend afwijzend studieadvies worden uitgesteld.
3. Indien een persoonlijke omstandigheid als bedoeld in lid 1 zich voordoet, maakt de student daarvan zo spoedig mogelijk een schriftelijke melding bij de coach. Een student die dit verzuimt, kan zich later bij het ontvangen van een bindend afwijzend studieadvies niet meer beroepen op deze persoonlijke omstandigheden.

Artikel 1.8.5 Procedure voorlopig studieadvies

1. Uiterlijk binnen twee weken na bekendmaking van de resultaten van de eerste twee blokken van het eerste jaar wordt door de clusterdirecteur een voorlopig advies uitgebracht.
2. Tegen een voorlopig advies als bedoeld in lid 1 staat geen beroep open.

Artikel 1.8.6 Procedure bindend studieadvies

1. Een positief of uitgesteld studieadvies als bedoeld in [artikel 1.8.1](#), lid 2a of 2c wordt uitgebracht door de clusterdirecteur, namens het College van Bestuur.

2. Een negatief studieadvies en een negatief bindend afwijzend studieadvies als bedoeld in [artikel 1.8.1](#), lid 2b wordt uitgebracht door de clusterdirecteur, namens het College van Bestuur.
3. Wanneer het negatief studieadvies leidt tot het voornemen van het afwijzen van een student, stelt de clusterdirecteur de student voorafgaand aan het nemen van het besluit in de gelegenheid over het voornemen te worden gehoord.

Titel 9 – Onregelmatigheden en fraude

Artikel 1.9.1 Onregelmatigheden

1. Van onregelmatigheden tijdens een toets of tentamen is sprake wanneer zich feiten en/of omstandigheden voordoen waardoor de gemaakte toets(en) of tentamens(s), naar het oordeel van de examencommissie niet overeenkomstig haar wettelijke taak en bevoegdheden kan worden beoordeeld. De genoemde feiten en omstandigheden worden door elke examencommissie nader geregeld in het Reglement van Examencommissies als bedoeld in artikel 7.12b lid 3 van de wet;
2. Bij onregelmatigheden in de zin van het vorige lid is de desbetreffende examencommissie bevoegd de toets of het tentamen ongeldig te verklaren.

Artikel 1.9.2 Fraude

1. Onder fraude wordt, onder meer en niet uitputtend, verstaan:
 - a. Het plegen van plagiaat door het geheel of gedeeltelijk overnemen van teksten of formuleringen van andere auteurs zonder duidelijke bronvermelding. Als plagiaat wordt verder in ieder geval, maar niet uitsluitend, aangemerkt:
 - a.i. Het citeren of parafaseren van teksten uit het werk van een ander zonder aan te geven dat het de opvatting of gedachten van een ander betreft;
 - a.ii. Het onvoldoende parafaseren van teksten uit het werk van een ander;
 - a.iii. Het presenteren van teksten, ideeën of gedachten van een ander als eigen werk;
 - b. Spieken of duidelijk gelegenheid bieden tot spieken tijdens een tentamen of toets of het uitwisselen van vraag- en/of antwoordformulieren met anderen;
 - c. Door anderen laten maken van (delen van) een tentamen, toets of studieopdracht of zich bij een tentamen, toets of opdracht uitgeven voor een ander persoon;
 - d. Alle verbale en non-verbale communicatie tussen studenten onderling tijdens een tentamen of toets;
 - e. Het fingeren of manipuleren van onderzoeksgegevens of-resultaten in onder anderen enquête- c.q. interviewantwoorden;
 - f. Het manipuleren van standpunten, interpretaties en conclusies;
 - g. Het gebruik van materialen, anders dan uitdrukkelijk toegestaan in het Reglement van Examencommissies, of op de toetsformulieren;
 - h. Het meenemen van opgaven, kladpapier en overige verstrekte materialen buiten de toetsruimte.
 - i. Het tijdens een tentamen of toets binnen handbereik hebben of gebruiken van geschriften, elektronische apparatuur of enig ander middel met vergelijkbare eigenschappen of functies, waarvan de raadpleging of het gebruik bij het tentamen of de toets niet uitdrukkelijk is toegestaan.
 - j. Zichzelf of andere(n) voorafgaand aan het tentamen of toets in het bezit stellen van vragen, opgaven of uitwerkingen van het desbetreffende tentamen of toets, of van enige andere informatie die voor dergelijke uitwisseling niet is bestemd;
 - k. Het aanbrenge van wijzigingen nadat het werk is ingeleverd;
 - l. Het bieden van gelegenheid of het aanzetten tot fraude van medestudenten;
 - m. Het inschrijven voor, of deelnemen aan een tentamen of toets waarvoor men door de examencommissie is uitgesloten.
 - n. Het al dan niet bewust belemmeren van de totstandkoming van een verslag, werkstuk, presentatie, literatuuronderzoek of ander product dat de student zelf of gezamenlijk met medestudent(en) tot stand brengt in het kader van een onderwijsverplichting.
2. Indien bij groepswork plagiaat of fraude wordt geconstateerd, wordt het plagiaat en/of fraude of het vermoeden van plagiaat en/of fraude aan alle groepsleden in gelijke mate toegerekend, tenzij de student aannemelijk kan maken dat het vermoeden van fraude en/of plagiaat hem/haar niet betreft.

Titel 10 - Slotbepalingen

Artikel 1.10.1 Indienen van verzoek bij de examencommissie

1. Een verzoek om af te wijken van de bepalingen in deze OER kan worden ingediend bij de examencommissie.
2. Een verzoekschrift wordt door de student schriftelijk ingediend bij de secretaris van de examencommissie. Wanneer de examencommissie het nodig acht, stuurt de secretaris een kopie van het verzoekschrift aan de clusterdirecteur ter kennisname.
3. De student die het verzoekschrift heeft ingediend, wordt indien nodig, schriftelijk dan wel mondeling, gehoord door de examencommissie. Tevens worden alle personen schriftelijk dan wel mondeling, gehoord die naar het oordeel van de examencommissie relevante informatie kunnen verstrekken over het ingediende verzoek.
4. Op grond van de ingewonnen informatie neemt de examencommissie binnen 6 onderwijsweken na indiening van het verzoekschrift hierop een beslissing. Indien noodzakelijk kan de examencommissie deze termijn met ten hoogste 6 onderwijsweken verlengen; in dat geval ontvangt de student hiervan schriftelijk en gemotiveerd bericht.
5. Voor ieder besluit van de examencommissie geldt, dat er een zorgvuldige voorbereiding en een deugdelijke afweging van belangen moet hebben plaatsgevonden.
6. De student wordt door de examencommissie schriftelijk op de hoogte gesteld van de beslissing op het verzoek, onder vermelding van de gronden en de beroepsmogelijkheid.

Artikel 1.10.2 Hardheidsclausule

1. De examencommissie is bevoegd om in geval van onbillijkheden van overwegende aard in individuele gevallen ten voordele van de student een uitzondering te maken op deze regeling.
2. De examencommissie, respectievelijk de opleidingsdirecteur, is bevoegd beslissingen te nemen in gevallen waarin deze regeling niet voorziet. Wanneer in bijzondere gevallen een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist de voorzitter van de examencommissie of diens plaatsvervanger, dan wel de opleidingsdirecteur. Indien de voorzitter van de examencommissie heeft beslist, doet deze zo spoedig mogelijk mededeling aan de leden van de examencommissie.
3. Een beroep op lid 1 heeft geen opschortende werking ten aanzien van de uitvoering of toepassing van deze regeling.

Artikel 1.10.3 Beroep bij het College van Beroep voor de Examens en Bezwaar

1. Er kan beroep ingesteld worden bij het College van Beroep voor de Examens tegen beslissingen van de examencommissie en examinatoren
2. Verzoeken, respectievelijk bezwaren of beroepen kunnen worden ingediend over o.a. de volgende onderwerpen: afstuderen, bindend studieadvies, beoordeling van een tentamen of toets, extra herkansing, sanctie wegens fraude, geldigheidsduur studieresultaten, het volgen van een studieonderdeel (onderwijseenheid), het volgen van een minor, het volgen van een stage, voorzieningen i.v.m. een functiebeperking, vrijstelling, weigering om te beslissen.
3. Het bezwaar- of beroepschrift moet schriftelijk worden ingediend, binnen uiterlijk zes weken na de dag waarop de beslissing op het verzoek of de beslissing is bekend gemaakt.
4. Voor de verdere procedure verwijzen we naar de Regeling College van Beroep voor de Examens.